

Sprawozdanie Okręgowej Komisji Rewizyjnej Wielkopolskiej Izby Lekarskiej z działalności Komisji w okresie od 19.11.2005 do 04.11.2006 r.

Zgodnie z art. 27 Ustawy z dnia 17 maja 1989 r. o izbach lekarskich (DzU z dn. 26 maja 1989 r.) Okręgowa Komisja Rewizyjna jest zobowiązana do przedstawienia Okręgowemu Zjazdowi Lekarzy sprawozdania z działalności oraz wniosku w sprawie udzielenia absolutorium Okręgowej Radzie Lekarskiej. Ze względu na nietypowy program XXIII Zjazdu WIL w dniu 01.04.2006 r., na Zjeździe tym przedstawiłem jedynie informację o pracach OKR od 19.11.2005 do 31.03.2006 r.. Proszę delegatów, aby tę informację potraktowali jako integralną część sprawozdania.

W okresie między XXIII a XXIV Zjazdem WIL OKR zebrała się 5-krotnie, zajmując się:

1. Pracą nad uchwaleniem projektu regulaminu OKR, który przedstawiamy Państwu na obecnym Zjeździe z prośbą o zatwierdzenie.
2. Próbnymi wyjaśnienia przyczyn zaistnienia afery finansowej.
3. Analizą sprawozdania finansowego oraz sprawozdania z wykonania budżetu za rok 2005.
4. Omówieniem wyników audytu (badania sprawozdania finansowego przez niezależnego biegłego rewidenta).
5. Sprawami bieżącymi.

Ad. 1. Jak wspominałem w kwietniowej informacji, konieczność pracy nad regulaminem OKR wyniknęła z wytkniętego przez kontrolę, przeprowadzoną pod koniec ubiegłej kadencji przez NKR, braku zatwierdzenia regulaminu OKR przez OZL. Chcąc uniknąć dalszych możliwych kontrowersji, Komisja postanowiła przejrzeć i poprawić dotychczasowy regulamin oraz poddać go pod ocenę Zjazdu. Pracę nad tym zagadnieniem wstrzymały jednak rozbieżności pomiędzy dwiema Uchwałami NRL, a mianowicie „W sprawie

ramowych regulaminów okręgowych komisji rewizyjnych” i „W sprawie regulaminu wyborów do organów izb”. O wyjaśnienie tych rozbieżności zwróciliśmy się w dniu 21 kwietnia 2006 do Naczelnej Komisji Rewizyjnej, ale do dziś nie uzyskaliśmy żadnej odpowiedzi. W związku z tym kontynuowaliśmy z pomocą radców prawnych prace i w dniu 30 czerwca podjęliśmy uchwałę zatwierdzającą projekt, który tym samym stał się tymczasową podstawą pracy Komisji.

Ad. 2. Próbując wyjaśnić, jak mogło dojść do nadużycia zaufania członków Prezydium Rady Okręgowej przez jedną z pracownic biura Izby – p. Renatę Kowalską i w efekcie do nadużyć, OKR na swych posiedzeniach, a także na 2 posiedzeniach powołanych doraźnie zespołów, próbowała przeanalizować zasady i sposoby nadzoru finansowego w biurze Izby. W tym celu spotkaliśmy się z główną księgową WIL, panią Janiną Kręglewską-Ciernioch oraz z członkami Prezydium RO poprzedniej kadencji: skarbnikiem w okresie od stycznia do grudnia 2005 – kol. Maciejem Cymerysem i sekretarzem – kol. Jackiem Nikiszem. Pragnęliśmy również spotkać się z prezesem – panem prof. Jerzym Sowińskim, chcąc poznać jego opinię na temat afery, obiegu dokumentów finansowych oraz mechanizmów kontroli w biurze WIL. Niestety, prezes Sowiński odmówił przybycia na spotkanie z Komisją, stwierdzając, że jeśli zostanie wezwany przez prokuraturę, to tam złoży zeznania w sprawie. W efekcie, nie będąc przesłuchiwany przez prokuraturę, żadnych wyjaśnień nie złożył. Postawa taka jest niezrozumiała wobec licznych w ub. kadencji stwierdzeń prezesa, że to właśnie on sprawuje pełnię władzy, a więc ponosi pełną odpowiedzialność za wszystko, co się dzieje w Izbie (przykładem wypowiedź na posiedzeniu ORL z 10.11.2004). Jest to również przejaw lek-

Przewodniczący Okręgowej Komisji Rewizyjnej
Przemysław Augustyniak

ceważenia organów korporacji. Ocenę takiego postępowania OKR pozostawia delegatom.

Z analizy uzyskanych podczas spotkań z wymienionymi osobami informacji oraz dokumentów wyłania się następujący obraz:

- W biurze WIL panowała „karuzela” księgowych, które zmieniały się często i nie zawsze były zatrudniane na podstawie umowy o pracę. W efekcie nadzór nad sprawami finansowymi był utrudniony.
- Główna księgowa nie miała dostępu do danych finansowych dotyczących płac (otrzymywała tylko dane zbiorcze), co, wg głównej księgowej, ówczesna radczyni prawna Izby tłumaczyła koniecznością ochrony danych osobowych. Takie postępowanie uniemożliwiało wychwycenie powstających niezgodności. Sprawy związane z płacami prowadziła pani Renata Kowalska.
- Księgowość pracowała w oparciu o nieaktualny plan kont.
- Zmiana skarbnika WIL w styczniu 2005 r. doprowadziła do sytuacji, w której nowy skarbnik musiał w trybie przyspieszonym zdobywać doświadczenie, opierając się między innymi na wyjaśnieniach pani Kowalskiej.
- Pani Renata Kowalska cieszyła się powszechnym zaufaniem i zastępowała w razie potrzeby różnych pracowników – m.in. kasjerkę.
- Panował bałagan w dokumentach finansowych, np. pokwitowania KP zasadniczo były drukami komputerowymi, ale podczas zastępstw niektóre pisano ręcznie; zginęły również 2 raporty kasowe z załącznikami, które następnie były odtwarzane (ale odtwarzanie załączników rodziło możliwość nadużyć).
- Faktury wystawiane przez WIL były nieprawidłowo numerowane (nie stosowano numeracji ciągłej, lecz nadawano kolejne numery w ciągu dnia) – audyt nie zwrócił uwagi na tę nieprawidłowość.
- W pracy posługiwano się (w roku 2005) podobno instrukcją obiegu dokumentów i instrukcją kontroli wewnętrznej, ale formalnie dokumenty te zostały wprowadzone w życie dopiero pod koniec kadencji (wrzesień, listopad 2005). Skarbnik w sposób nieformalny udzielił p. Kowalskiej pożyczki z funduszy Izby akonto wynagrodzenia.
- Sekretarz, formalnie odpowiadający za pracę biura WIL, nie miał żadnego wpływu na sprawy finansowe.

Reasumując – w biurze WIL panował bałagan i brak kontroli. Istotnym elementem tej sytuacji były zmiany na stanowisku głównej księgowej (a nawet okresowy jej brak), co było wynikiem decyzji Rady Okręgowej i jej przewodniczącego (patrz protokół z posiedzenia ORL z 17.10.2003 r.). Przypomnieć należy również o toczącej się od grudnia 2004 r. batalii OKR z prezesem nt. podpisywania dokumentów księgowych – a przecież podpisywanie dokumentów jest elementem ich kontroli – oraz o długotrwałej dyskusji członków OKR z prezesem nt. istnienia planu kont (nowy wprowadzony został 14.10.2005 r.).

Należy również zwrócić uwagę na rolę skarbnika WIL kol. Cymerysa, który obejmując stanowisko, miał duże trudności z ogarnięciem wszystkich problemów i nie ustrzegł się od błędów i nieformalności. Trzeba jednak podkreślić, że to właśnie kol. Cymerys wychwycił jako pierwszy pewne nieprawidłowości i nie mając już możliwości ich wyjaśnienia, przekazał posiadane dane członkom Prezydium nowej Rady Okręgowej.

Wydaje się, że wobec podjętych pod koniec ub. kadencji działań porządkujących pracę biura WIL – szczególnie w dziedzinie finansowej (instrukcje kontroli i obiegu dokumentów, plan kont), a także wobec przeprowadzonych i planowanych przez obecne Prezydium ORL zmian w funkcjonowaniu pionu finansowego – możliwości nadużyć są mniejsze. Trzeba jednak pamiętać, że nie zwalnia to nikogo z obowiązku kontroli i nadzoru.

Należy wreszcie wspomnieć, iż w związku ze śmiercią podejrzanej prokuratura decyzją z dnia 30.06.2006 r. umorzyła sprawę oraz poinformowała delegatów, że straty WIL wyniosły ok. 17 tys. zł. + trudne do oszacowania koszty porządkowania dokumentacji w związku ze sprawą oraz koszty Nadzwyczajnego Zjazdu Izby.

OKR podkreśla, że, jej zdaniem, decyzja prokuratury o umorzeniu była przedwczesna, a w jej uzasadnieniu nie ma żadnego odniesienia do rozszerzenia zgłoszenia dokonanego przez Prezesa ORL w dniu 14.03.2006 r. Natomiast Prezydium RO dopuściło do przedawnienia trybu odwołania od decyzji prokuratora. Zachowanie Prezydium w tej sprawie jest dla nas niezrozumiałe, a otrzymane wyjaśnienia niewystarczające.

Ad. 3. OKR dokonała analizy otrzymanego sprawozdania z wykonania budżetu za rok 2005, mimo że sprawozdanie to nie spełnia ustawowego wymogu (art. 25 pkt 3 Ustawy z dnia 17 maja 1989 r. o izbach lekarskich), bowiem nie zostało przedstawione przez Okręgową Radę Lekarską, lecz przez członków Prezydium ORL.

W wyniku przeprowadzonej analizy OKR stwierdza, co następuje:

- Przychody za rok 2005 wyniosły 4 114 301,54, co stanowi przekroczenie zaplanowanych przychodów o 8,84%. Na szczególne uznanie zasługuje fakt wysokiej ściągłości składek (109,11%), co wskazuje na skuteczność windykacji składek zaległych.
- Nie udało się utrzymać wydatków w wysokości zaplanowanej, lecz przekroczenie ich o 1,07% wobec większych przychodów nie wywarło większego wpływu na bilans.

Należy też zwrócić uwagę, że największe przekroczenie wydatków dotyczy funduszy socjalnych (statutowych) – 470 tys. zł zamiast planowanych 400 tys. zł (tj. przekroczenie planu o 17,6%). Komisja przekroczenie to ocenia pozytywnie, wychodząc z założenia, że właśnie wydatki na rzecz potrzebujących kolegów i na kształcenie są najistotniejsze.

- Wyraźnie większe od zakładanych przychody, przy niewielkim przekroczeniu kosztów, pozwoliły na wypracowanie zysku w wysokości 612 141,99, co stanowi 194,33% planu.
- Ciągłym problemem pozostaje sprawa refundacji kosztów zadań zleconych przez administrację państwową, gdzie nie-refundowane koszty wynoszą:
 - w budżecie Okręgowego Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej ponad 125 tys. zł,
 - w budżecie Okręgowego Sądu Lekarskiego ponad 36 tys. zł,
 - w budżecie Okręgowego Rejestru Lekarzy ponad 25 tys. zł,
 - w budżecie prawa wykonywania zawodu ponad 33 tys. zł.

Łącznie strata, jaką poniosła WIL, wykonując zadania zlecone przez administrację państwową, wyniosła 220 287,51 zł.

OKR po raz kolejny postuluje, aby podjąć znacznie bardziej zdecydowane kroki dla odzyskania należnych Izbie od Skarbu Państwa kwot.

Pewne zaniepokojenie budzi nadwyżka przychodów nad kosztami Rejestru Praktyk Medycznych, bowiem może ona wskazywać na utrzymujące się opóźnienia w wizytacji rejestrowanych praktyk, a co za tym idzie, rodzić koszty w przyszłości.

Należy zwrócić również uwagę na znaczne przekroczenie wydatków Komisji Wyborczej (ponad 43 tys. zł zamiast planowanych 28 tys.). Tak znaczne wydatki w roku wyborów delegatów na zjazd rodzą pytanie, czy nie ma możliwości przeprowadzenia akcji wyborczej taniej.

Przedstawiając powyższe uwagi nt. realizacji budżetu, Okręgowa Komisja Rewizyjna nie przedstawia ogólnej oceny sprawozdania wobec przedstawionego na wstępie braku formalnego.

Ad. 4. Decyzję o przeprowadzeniu badania sprawozdania finansowego za cały rok 2005 przez niezależnego biegłego rewidenta (tj. tzw. audytu) podjęła Rada Okręgowa na posiedzeniu w dniu 15 września 2006 r. Był to termin bardzo późny, biorąc pod uwagę czas potrzebny do wybrania firmy audytorskiej oraz przeprowadzenia badania. W efekcie członkowie Komisji Rewizyjnej otrzymali raport dopiero w dniu 3 listopada, tj. wczoraj. Oznacza to, że na analizę raportu mieliśmy naprawdę znikomy czas.

W swym stanowisku audytorzy zwracają uwagę na następujące problemy:

- Niezgodny z ustawą o rachunkowości sposób ujmowania w księgach przychodów z tytułu składek członkowskich i odsetek od składek zaległych na zasadzie kasowej – tj. w momencie ich zapłaty. Zgodnie z przepisami powinny być one ujmowane w momencie powstania zobowiązania.
- Wykazywanie posiadanych akcji TU INTER ŻYCIE Polska SA wg wartości nominalnej, a nie wartości aktualnej.
- Nienaliczanie i nieodprowadzanie przez WIL składek na PFRON, do czego Izba jest zobowiązana jako pracodawca.

Należy tu podkreślić, że w poprzednim audycie w roku 2005 audytor zwrócił uwagę na fakt nieprawidłowego ujmowania w księgach przychodów ze składek członkowskich oraz na brak aktualnej wyceny posiadanych akcji, nie wskazał jednak, że ma to istotne znaczenie dla bilansu. Na kolejną nieprawidłowość, dotyczącą składek na PFRON, żaden z przeprowadzanych do tej pory audytów nie zwrócił uwagi i fakty te nie były znane członkom organów Izby.

W wyniku przedstawionych powyżej pokrótce problemów biegli rewidenci konstatują:

„Uwzględniając wagę problemów omówionych powyżej, tj. fakt, że nie możemy zastosować wszystkich uznanych przez nas za niezbędne procedur badania, a w następstwie tego zebrać odpowiednich i wystarczających dowodów badania i uzyskać racjonalnej pewności, że sprawozdanie finansowe jest prawidłowe i rzetelne oraz określić skutków ewentualnych korekt na wynik działalności za rok 2005 oraz na sytuację majątkową i finansową badanej jednostki na dzień 31 grudnia 2005 r., które mogłyby być konieczne, gdybyśmy byli w stanie uzyskać wiarygodne dowody badania, nie możemy wyrazić opinii o załączonym sprawozdaniu finansowym.”

Okręgowa Komisja Rewizyjna po burzliwej dyskusji postanowiła przedstawić Zjazdowi wniosek o nieudzielenie absolutorium za rok 2005. Wniosek ten wraz z uzasadnieniem zawarty jest w uchwale nr 8/V/2006.

Równocześnie Okręgowa Komisja Rewizyjna przedkłada zjazdowi projekt Uchwały zobowiązującej Okręgową Radę Lekarską do możliwie szybkiego usunięcia nieprawidłowości wskazanych przez audytora.

Ad. 5. Dla usprawnienia pracy bieżącej członkowie prezydium OKR regularnie uczestniczyli w posiedzeniach ORL i prezydium ORL, uzyskując dzięki temu wgląd w prace RO, powstające problemy i sprawy finansowe. Komisja spotykała się również ze skarbnikiem RO, przewodniczącym i członkami Komisji Finansowej. OKR przyjęła uzyskane w ten sposób informacje o pracy ORL i jej prezydium, a w szczególności o działaniach mających na celu analizę i renegotiację długoterminowych umów obciążających WIL i osiągnięcie w efekcie poprawy jakości świadczonych na rzecz Izby usług i ew. oszczędności. Dotyczy to m.in. zmiany zasad wydawania Biuletynu WIL i ochrony budynków. Równocześnie z pewnym niepokojem obserwujemy trudności w utrzymaniu dyscypliny budżetowej w roku bieżącym. Mamy jednak nadzieję, że są to trudności przejściowe, wynikające ze zmian organizacyjnych i wprowadzanych nowości, które *per saldo* w dłuższym okresie przyniosą oczekiwane skutki finansowe.

Szczególnym niepokojem napawa tryb zwoływania zjazdów poprzedniego i obecnego, opieszałość w realizacji uchwały RO w sprawie przeprowadzenia audytu oraz wspomniany brak realizacji ustawowego obowiązku przedstawienia sprawozdania z wykonania budżetu za rok 2005 Okręgowej Radzie Lekarskiej do akceptacji.

Wnioski:

1. Konieczne jest usprawnienie pracy prezydium ORL w kwestiach poruszanych w 5. części sprawozdania.
2. Konieczne jest podjęcie bardziej zdecydowanych kroków, aż do wystąpienia na drogę sądową, celem odzyskania należności z budżetu państwa.
3. Istnieje pilna potrzeba usunięcia nieprawidłowości wskazanych przez audytora.

Kończąc, pragnę wyrazić podziękowanie radcom prawnym i paniom z biura WIL za pomoc w pracy OKR.

SEKRETARZ OKR
ANDRZEJ ANHOLCER

PRZEWODNICZĄCY OKR
PRZEMYSŁAW AUGUSTYNIAK

